

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

Puket Province Development Administration

Chalermphol Somkietkul¹, Sirichai Petrak¹, Somboon Suksamran¹

¹Political and Administrative Science Doctorate Course Thepsatree Ratchabhat University

ABSTRACT

The purpose of this study was threefold: firstly, to study the present situations, problems, as well as the current management of Phuket; lastly, to suggest strategies of management in Phuket more efficiently into the 3 stages of qualitative research designs. The 3 stages of qualitative research design included: Stage I, documentary and survey research studies; Stage II, establishing management by using the techniques of in depth interviewing 22 experts; and Stage III, discussion and suggestion techniques from 15 experts in both local and country levels were operated. Research findings were as follows. Strategies of management in Phuket were presented by 13 items of management called “The Great Pearl” as follows: 1) **T** : Team leader administrator 2) **H** : High up sustainable development concept 3) **E** : Enable to build understanding for The Provincial Department Quality 4) **G** : Good governance administration 5) **R** : Regulation by laws self-administered 6) **E** : Efficiency administration 7) **A** : Assurance security with guarantee and safety 8) **T** : Tax administration 9) **P** : Participation and collaboration 10) **E** : Effective transportation system to telecommunication development 11) **A** : Audit in internal state 12) **R** : Results in efficiency administration and 13) **L** : Leader for changes

Keyword : Development, Administration, Phuket Province

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

การบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการการพัฒนา

เฉลิมพล สมเกียรติกุล¹, ศิริชัย เพชรรักษ์¹, สมบูรณ์ สุขสำราญ¹

¹รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในปัจจุบันของการบริหารจังหวัดภูเก็ต 3) เพื่อนำเสนอการบริหารที่เหมาะสมในการบริหารจังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูล 22 คน นำผลที่ได้มาทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าในการบริหารภูเก็ตมีองค์ประกอบด้วยกันหลายปัจจัย สภาพและมีปัญหาย่อยด้วยกันหลายด้าน ซึ่งแนวทางในการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาที่มีชื่อเรียกว่า “THE GREAT PEARL” เดอะเกรทเพิร์ล โดยมี 1) T แทนคำว่า Team Leader หมายถึง ผู้บริหารที่ดี 2) H แทนคำว่า High up Sustainable Development หมายถึง แนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน 3) E แทนคำว่า Enable to Build Understanding for The provincial Department Quality หมายถึง การสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะกรรมการจังหวัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ 4) G แทนคำว่า Good Governance หมายถึง นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร 5) R แทนคำว่า Regulation by Laws หมายถึง ให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง 6) E แทนคำว่า Efficiency Administration by Oneself หมายถึง การบริหารตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ 7) A แทนคำว่า Assurance Security หมายถึง หลักประกันและความปลอดภัย 8) T แทนคำว่า Tax Administration หมายถึง ควรบริหารภาษี 9) P แทนคำว่า Participation and Collaboration หมายถึง การร่วมมือแบบมีส่วนร่วม 10) E แทนคำว่า Effective Transportation system หมายถึง การพัฒนาระบบคมนาคม 11) A แทนคำว่า Audit Government sector หมายถึง การตรวจสอบภายในของรัฐ 12) R แทนคำว่า (Results of Efficiency Administrative) หมายถึง ผลจากการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ 13) L แทนคำว่า Leader for Changes หมายถึง ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ : การบริหาร, การพัฒนา, จังหวัดภูเก็ต

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ภาพที่ 1 แสดงถึง THE GREAT PEARL โมเดล

บทนำ

จังหวัดภูเก็ตมีด้วยกัน 3 อำเภอ นั่นก็คือ อำเภอเมือง อำเภอกะทู้ อำเภอถลาง และมีการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน 1 แห่ง เทศบาลนคร จำนวน 1 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 2 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 9 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งหมดจำนวน 19 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2557 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555) และแหล่งท่องเที่ยวของไทยที่เป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ จากผลการสำรวจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2554 ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 69 ประเภทพบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ชาวต่างชาตินิยม 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล อันดับที่ 1 คือ หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ อันดับที่ 2 เกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี อันดับที่ 3 หาดพิทยา จังหวัดชลบุรี อันดับที่ 4 อัลคาซาร์

คาบาเรต์ จังหวัดชลบุรี และอันดับที่ 5 หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น (ที่มา เอกสารบรรยายสรุปจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2557, กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานจังหวัดภูเก็ต)

เมืองท่องเที่ยวอย่างจังหวัดภูเก็ตมีการบริหารในระดับภูมิภาคในฐานะตัวแทนจากส่วนกลางหรือรัฐบาล และมีส่วนท้องถิ่น ควรมีทิศทางการพัฒนาในอนาคตว่าควรเป็นอย่างไร ดังเช่น ศักดา ชาญยุทธ (2554) กล่าวว่ารูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต้องมีความเป็นอิสระทางการปกครองมากขึ้น มีความสามารถ บริการสาธารณะมากขึ้น มีหลักธรรมาภิบาล และความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น จะเห็นได้ว่า องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัดที่ซับซ้อนกับการบริหารส่วนภูมิภาคคือจังหวัด และใช้งบประมาณมากทั้งที่ไม่มีเขตพื้นที่ที่บริการสาธารณะ เป็นของตัวเองชัดเจน เห็นสมควรแปรสภาพไปรวมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

จำนวนมากอยู่ในเขตชุมชนชนบทที่มีความหลากหลายทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม มีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการบริหาร มีความขัดแย้งกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐมีนโยบาย ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลอยู่แล้ว ในอนาคตจึงเห็นสมควรให้แปรสภาพไปรวมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปแบบใหม่ องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับต่างๆ เกี่ยวข้องกับรัฐและการกระจายอำนาจ ตรงกับ Alex Brillantes, (2004) ซึ่งกล่าวว่า จากการกระจายอำนาจในหลายๆ ประเทศ ได้ข้อสรุปประการหนึ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจว่า “การกระจายอำนาจเป็นการมีส่วนร่วมในอำนาจ (share of power) ระหว่างรัฐกับท้องถิ่น นั่นเอง”

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552) กล่าวว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นถึงแม้ว่าจะได้คำนึงถึงศักยภาพของแต่ละ ท้องถิ่นแล้วก็ตามแต่ผลการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เกิดความเหลื่อมล้ำของ คุณภาพการบริการสาธารณะหรือกล่าวได้ว่าหลักประกัน ในการเข้าถึงบริการสาธารณะที่ดีอย่างทั่วถึงยากที่จะเกิดขึ้น ได้จากสภาวะการณ์ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนมากยังขาดแคลนทรัพยากรทางการบริหารทั้งใน ด้าน กำลังคน งบประมาณ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เป็นเหตุ ให้เกิดความติดขัดในการบริหารจัดการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งแม้ว่าจะมีมาตรการเพิ่มอัตราค่าจ้าง และการสนับสนุน เงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นแนวทางที่ง่ายต่อการแก้ไขปัญหาก็ตามแต่เมื่อพิจารณาตามหลักความคุ้มค่า

ประหยัด โปร่งใส ในแง่เศรษฐศาสตร์และธรรมาภิบาลแล้วกลับเป็น การใช้งบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพแต่อย่างใด

ด้วยความเกี่ยวข้องซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการบริหารและการพัฒนาเมือง การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจังหวัดภูเก็ตเป็นที่รู้จักในระดับโลกมีนักท่องเที่ยวกล่าวถึงกันมากมายควรจะมีการตั้งใจอย่างจริงจัง ในการพัฒนาการบริหาร เพื่อให้เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวที่แวะมาใช้บริการและมาใช้จ่าย ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นกว่าปัจจุบัน ซึ่งในขณะนี้ จังหวัดภูเก็ตติดอันดับในการส่งภาษีให้กับ ส่วนกลางที่เป็นระดับต้นๆ ของประเทศไทย งานวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน บริบทต่างๆ ลักษณะต่างๆ ที่มี ความเหมาะสมในการบริหารการพัฒนาเพื่อให้ได้ รูปแบบที่เหมาะสมในการทำให้ภูเก็ตยังคงเป็น แหล่งท่องเที่ยวระดับ World Class ตลอดไป และสร้างรายได้เข้าประเทศอย่างเป็นกอบเป็นกำ การส่งเสริมทางการตลาดมิใช่แค่เพิ่มแต่ตัวเลข จำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเดียว แต่รายได้ต้องเพิ่มตามแบบได้สัดส่วนไปด้วย และให้คุ้มค่ากับ ธรรมชาติที่อาจจะเสื่อมโทรมลงจากการท่องเที่ยว ที่มากด้วยปริมาณ ฉะนั้นควรมีการพัฒนาในด้านต่างๆ จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า รูปแบบ การปกครองของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดการกับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญและ ความจำเป็นที่ต้องดำเนินการวิจัยเรื่อง การบริหาร การภูเก็ตเพื่อการพัฒนา เป็นการแสวงหารูปแบบ ที่เหมาะสม ในการบริหารจัดการและพัฒนา จังหวัดภูเก็ต สำหรับใช้เป็นทางเลือกในการบริหาร การพัฒนาจังหวัดให้มีการจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกทั้งยังเป็น

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพการบริการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ต้นแบบให้จังหวัดอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายกันได้
ศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในปัจจุบันของการบริหารจังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารการพัฒนาที่เหมาะสมในการบริหารจังหวัดภูเก็ต

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ผ่านมา เป็นผลที่นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้สามารถนำไปพัฒนาองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดและสามารถบรรลุเป้าหมายทุกๆ ด้าน และเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตคือหัวใจสำคัญของงานวิจัย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้รูปแบบการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สามารถอธิบายได้ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อันประกอบไปด้วย ผู้ที่มีบทบาทและ

หน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยต้องการ และสามารถให้ข้อมูลที่มีคุณภาพครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต ผู้อำนวยการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (ททท.)

อุตสาหกรรมจังหวัด นายกเทศมนตรี ปลัด/รองปลัด/รองส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ รองผู้บังคับการจังหวัดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 17 คน และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้แทนชุมชนในพื้นที่ ผู้แทนนักวิชาการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากภาคเอกชน จำนวน 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 22 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด คือเป็นผู้มีความรู้และเข้าใจในบริบทของจังหวัดภูเก็ต หรือเป็นผู้บริหาร หรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับจังหวัดภูเก็ตทั้งในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
ผู้ว่าราชการ	1
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	1
ผู้อำนวยการ การท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต	1
หัวหน้าส่วนโยธา	1
นายกเทศมนตรี,นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	2
ปลัด/รอง องค์การบริหารส่วนตำบล, เทศบาล	3
สมาชิกเทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล	2
รองผู้บังคับการจังหวัดภูเก็ต	1
นักวิชาการอิสระทางด้านการพัฒนาเมือง	2
นายอำเภอ	2
รองนายกเทศมนตรี, องค์การบริหารส่วนตำบล	2
ผู้บริหารภาคธุรกิจ, ตัวแทนภาคเอกชน	4
รวม	22

ผลการวิจัย

จากการศึกษามีการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) พบว่า จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวสากลระดับโลกมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอันดับหนึ่งของไทยในระดับ

เน้นความเป็นวัง ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพการบริการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

World Class นักท่องเที่ยวทั่วโลกต่างรู้จักกันดี และปรารถนาที่จะมาเยือนสักครั้ง คนภูเก็ตจึงต้องสามารถสื่อสารกับคนทั้งโลกได้ คนภูเก็ตจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระบบการจัดการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพประชากรของจังหวัดภูเก็ต อันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ตอย่างยั่งยืน การจัดการในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับบริบท และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมโลก รักและหวงแหนวัฒนธรรมและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมจังหวัดภูเก็ต กำหนดทิศทางการบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจึงเป็นที่มาของการจัดตั้ง

จังหวัดภูเก็ตตอนนี้มีการบริหารงานแบบราชการ โดยการบริหารจากส่วนกลาง สภาการบริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรัฐมนตรีมาถึงกระทรวงถึงกรม จังหวัดภูเก็ตทั้งเกาะมีรูปแบบการบริหารงานท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ 1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2. เทศบาล 3. องค์การบริหารส่วนตำบล และด้วยจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่เป็นเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ ที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีนักท่องเที่ยวเข้าออกปีละ 10 กว่าล้านคน และมีประชากรแฝงเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จากรูปแบบการปกครองทั้ง 3 รูปแบบ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ส่วนกลางต้องกระจายอำนาจและงบประมาณให้กับท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตให้สอดคล้องกับรายได้ของจังหวัดและสภาพปัญหาของจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน มีผู้ว่าราชการ ตัวแทนหรือผู้นำในแต่ละหน่วยงาน เกิดภาวะปัญหาความไม่เป็นเอกภาพ เพราะอำนาจสั่งการที่แท้จริงคือหัวหน้าของแต่ละกระทรวง ซึ่งงบประมาณในการ

บริหารเมืองไม่เพียงพอรองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในเมืองภูเก็ตได้ การที่งบประมาณมาจากส่วนราชการหรือระบบข้าราชการในปัจจุบันเองนี้ มีขั้นตอนมากมายทำให้การสั่งการหรือการที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือนักท่องเที่ยวล่าช้า รัฐบาลที่ผ่านมามีการบริหารงานจากภาครัฐบาลเลือกผู้บริหาร(ผู้ว่าราชการ)เพื่อผลประโยชน์ของรัฐบาลไม่ใช่เพื่อประชาชนชาวภูเก็ตทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่องและไม่สามารถพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เจริญเติบโตเท่าที่ควร

จากการวิจัยพบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในปัจจุบันซึ่งหากแยกในแต่ละด้านจะได้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จังหวัดภูเก็ต มีนักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาเป็นจำนวนมากการจราจรติดขัดการคมนาคมภายในจังหวัดไม่สะดวกเท่าที่ควร ไม่สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้ อุปสรรคในการบริหารงานในจังหวัดภูเก็ต คือ งบประมาณสร้างสาธารณูปโภคจังหวัดภูเก็ตมีปัญหาไม่ทันต่อเหตุการณ์

2) ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จังหวัดภูเก็ตเองมีปัญหาในด้านนี้ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีคนหลั่งไหลเข้าสู่จังหวัดภูเก็ตเยอะ (มากกว่า 11 ล้านคนต่อปี) การทำลายทรัพยากรก็มากตามไปด้วย ขยะสิ่งปฏิกูลมากตามไปด้วยและเตาเผาของภูเก็ตก็มีที่เดียวทำให้การกำจัดช้าลงไป ทำให้ความเสี่ยงในเรื่องการให้บริการในเรื่องสุขภาพอนามัยอาจไม่ทั่วถึง

3) ด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ การเติบโตของประชากรจังหวัดภูเก็ตเป็นที่มาของปัญหาต่างๆมากมาย มีตัวเลขนักท่องเที่ยวที่แวะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมากกว่าปีละ 11 ล้านคน ทำให้รายได้งบประมาณไม่สามารถเข้ามาดูแลได้เต็มที่เพราะประชากรแฝงมีจำนวนมาก ซึ่ง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ประชากรกลุ่มนี้คือกลุ่มที่เป็นชาวต่างด้าวประเทศเพื่อนบ้านข้อดีทำให้ระบบเศรษฐกิจได้ขับเคลื่อน เพราะงานบางอย่างต้องการแรงงานประเภทนี้ แต่ข้อเสียหากไม่มีการควบคุมที่ดี การปฏิบัติที่ดี ก็ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโรคระบาด เป็นต้น

4) การบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาจังหวัดภูเก็ตมีกฎหมายมากมายที่ดีอยู่แล้วแต่ขาดการบังคับใช้กฎหมายที่ดี เจ้าหน้าที่ในระดับบริหารและปฏิบัติการมีการละเลย หรือรับผลประโยชน์ จึงทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์

5) การวางผังเมือง เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะผังเมืองไม่ได้เป็นเพียงการจัดระเบียบพื้นที่เท่านั้น แต่ผังเมืองคือการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ประชาชนในพื้นที่ดีขึ้น

6) ด้านการท่องเที่ยว หัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวนั้นก็คือการเข้าใจความต้องการของนักท่องเที่ยว ความต้องการและสภาพของจังหวัดภูเก็ตที่มีความแตกต่างจากจังหวัดอื่น

7) อำนาจในการบริหารและสั่งการ การบริหารและสั่งการรัฐบาลควรใส่ใจจังหวัดภูเก็ตให้มากๆ ด้วยความแตกต่างทั้งภูมิประเทศและความหลากหลายทางประชากร และขาดหน่วยงานที่เข้ามาผลักดันอย่างจริงจัง

8) การบุกรุกที่ดินสาธารณะ การเติบโตทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวก็เป็นตัวผลักดันให้ก่อให้เกิดการบุกรุกที่ดิน ปัญหาการบุกรุกที่ดินสาธารณะเพื่อมาประกอบธุรกิจจึงมีต่อเนื่องและควบคุมยาก

9) ด้านงบประมาณ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตมีประชากรแฝงนักท่องเที่ยวแวะมาเยี่ยมเยือนมากมายงบประมาณลงมาน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารขาดงบในการสร้างสาธารณูปโภคที่เพียงพอที่จะมาพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน

หนทาง ไฟฟ้า ประปา

10) ด้านเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ตก็ได้รับผลกระทบเช่นกันถึงแม้มวลรวมแล้วของรายได้ของประชาชนจะสูงกว่าจังหวัดอื่น แต่เนื่องจากมีประชากรแฝง(ที่อยู่ถาวร)มีสูงถึง 5-6 แสนคน ก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพและความพร้อมของบริการพื้นฐานและความแออัดด้านจราจร

11) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาย้ายพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เป็นที่ทราบกันดีจังหวัดภูเก็ตในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะมีปัญหาของกลุ่มธุรกิจมืด ผู้มีอิทธิพล

และ เมื่อนำข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งข้อมูลทั้งหมดได้นำมาตกผลึกและกลั่นกรองจนได้โมเดลไข่มุกภูเก็ต แต่ยังไม่เพียงพอและครบถ้วน ซึ่งมีอีกหลายๆประเด็นที่ได้รับคำชี้แนะจากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จนได้โมเดลที่สมบูรณ์ขึ้น

จากการศึกษาพบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย เมื่อทำการวิเคราะห์การบริหารภูเก็ตในยุคปัจจุบันทำให้ทราบบริบทของปัญหา ตลอดจนสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา โดยมีการทบทวนวรรณกรรมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) นั้นพบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาซึ่งสามารถอธิบายโดยรูปภาพ จากผลสรุปของบริบทปัญหาในจังหวัดภูเก็ตยุคปัจจุบัน ทาง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นตัวแบบโดยให้จังหวัดภูเก็ตเปรียบเสมือนไข่มุก THE GREAT PEAL ซึ่งตรงกับสมญานามว่า “ไข่มุกแห่งอันดามัน” และมีองค์ประกอบที่สำคัญด้วยกัน 13 ข้อด้วยกันโดยมี 1) T แทนคำว่า Team Leader หมายถึงผู้บริหารที่ดี 2) H แทนคำว่า High up Sustainable Development หมายถึงแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืน 3) E แทนคำว่า Enable to Build Understanding for The provincial Department Quality หมายถึง การสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะกรรมการจังหวัดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ 4) G แทนคำว่า Good Governance หมายถึงนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร 5) R แทนคำว่า Regulation by Laws หมายถึง ให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง 6) E แทนคำว่า Efficiency Administration by Oneself หมายถึง การบริหารตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ 7) A แทนคำว่า Assurance Security หมายถึงหลักประกันและความปลอดภัย 8) T แทนคำว่า Tax Administration หมายถึง ควรบริหารภาษี 9) P แทนคำว่า Participation and Collaboration หมายถึงการร่วมมือแบบมีส่วนร่วม 10) E แทนคำว่า Effective Transportation system หมายถึง การพัฒนาระบบคมนาคม 11) A แทนคำว่า Audit Government sector หมายถึงการตรวจสอบภายในของรัฐ 12) R แทนคำว่า (Results of Efficiency Administrative) หมายถึงผลจากการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ 13) L แทนคำว่า Leader for Changes หมายถึงผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทั้ง 13 นี้เป็นการค้นพบจากการวิจัยนำไปสู่การบริหารจังหวัดภูเก็ต

อภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์พบว่า

1) การบริหารจังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

จังหวัดภูเก็ตตอนนี้มีการบริหารงานราชการ คือการบริหารจากท้องถิ่น โดยการบริหารจากส่วนกลาง สภาพการบริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรัฐมนตรีมาถึงกระทรวงถึงกรม และถึงผู้ว่าราชการถึงตัวแทนหรือผู้นำในแต่ละหน่วยงาน เกิดภาวะปัญหาความไม่เป็นเอกภาพ เพราะอำนาจสั่งการที่แท้จริงคือหัวหน้าของแต่ละกระทรวง ซึ่งงบประมาณในการบริหารเมืองไม่เพียงพอรองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในเมืองภูเก็ตและไม่สามารถพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เจริญเติบโตเท่าที่ควร เป็นจุดเชื่อมระหว่างส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นทำให้การติดต่อประสานงานระหว่างทั้ง 2 ส่วนดีขึ้น ซึ่งตรงกับอุทัย หิรัญโต (2523) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่ รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐไม่ได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

2) ปัญหาอุปสรรคในปัจจุบันของการบริหารจังหวัดภูเก็ต

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ในทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ประกอบไปด้วย ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นหน้าที่หลักของรัฐบาลโดยผ่าน ทางกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ผ่านมายังส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัดและแยกย่อยเป็นท้องถิ่นในระดับ แต่บางพื้นที่ขาดแคลนความแตกต่างนั้นเกิดขึ้นจากงบประมาณเป็นหลัก

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดภูเก็ตเองมีปัญหาในด้านนี้ค่อนข้างมากปัญหาขยะ ความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพอนามัยก็ยังมีมาก ส่วนปัญหาน้ำเสีย ควรมีโรงบำบัดน้ำเสียในการกำจัดน้ำเสียให้มากขึ้น ในขณะที่ยังมีไม่มากและไม่ครอบคลุม และปัญหาสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ขาดสามัญสำนึกที่ดีต่อการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในระดับท้องถิ่นควรมีการออกข้อบังคับว่าด้วยการควบคุมการทิ้ง หรือรวบรวมสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในท้องถิ่น ต้องมีการผลักดันให้ท้องถิ่นในระดับต่างๆจัดทำข้อบังคับด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์

ผู้เข้ามาอาศัยและมาประกอบอาชีพที่ไม่ใช่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นประชากรแฝงที่ไม่มีการย้ายชื่อหรือแจ้งการย้ายที่อยู่ตามกฎหมายทะเบียนราษฎรจำนวนมาก ผู้คนเหล่านี้จึงอยู่ในลักษณะของประชากรแฝง ซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สร้างปัญหาอาชญากรรมและความปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชนชาวภูเก็ตและนักท่องเที่ยวได้ ขาดการควบคุมและวางแผนที่ดีในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดด้านการพัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ จะต้องเพิ่มกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาสังคมอย่างสร้างสรรค์ โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมกีฬา การสร้างศูนย์พัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สร้างกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การบังคับใช้กฎหมาย

จังหวัดภูเก็ตมีกฎหมายมากมายที่ดีอยู่แล้วแต่ขาดการบังคับใช้กฎหมายที่ดี เจ้าหน้าที่ในระดับบริหารและปฏิบัติการมีการละเลย หรือรับผลประโยชน์จึงทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์ ผลกระทบจึงเกิดทั่วทั้งสังคมการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค การพัฒนาในส่วนกฎหมาย หากเป็นการแก้กฎหมายจะต้องมีการผลักดันในระดับชาติซึ่งมีกระบวนการและขั้นตอนหลายขั้นตอน การพัฒนากฎหมายต้องใช้เวลามากพอสมควร แต่ในส่วนกฎหมายระดับรองลงไป เช่น ข้อบังคับของท้องถิ่นในระดับต่างๆจะมีขั้นตอนและกระบวนการที่น้อยกว่าขั้นตอนน้อยกว่า และสามารถผลักดันได้ในระดับท้องถิ่น หากต้องการสร้างความเข้มแข็ง มั่นคง ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวคิดของโรบสัน (Robson, 1953, p. 574) ซึ่งนิยามถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นว่าต้องมีอำนาจปกครองตนเอง มีสิทธิ ตามกฎหมาย (legal rights) ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความ มุ่งหมายแล้ว จำเป็นจะต้องลดรูปแบบองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นลงให้เหลือเพียงรูปแบบเดียวมีลักษณะ เป็นรัฐบาลท้องถิ่นที่มีอำนาจต่อรองกับรัฐบาลกลางได้ มีความคล่องตัวอ่อนตัวตามบริบทประเทศ ทั้งนี้เพื่อการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนอย่างจริงจังของประชาชนในท้องถิ่น เมื่อพิจารณาถึงบทบาทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วจะพบว่า ทั้งสององค์กรมีปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของส่วนภูมิภาคและ ส่วนท้องถิ่นที่ตลอดจนในอนาคตความเป็นชุมชนชนบทจะ ค่อยๆลดจำนวนลงเป็นชุมชนกึ่งเมืองหรือชุมชนเมือง

การวางผังเมือง

ผังเมืองเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ผังเมือง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

จัดเป็นปัจจัยทางด้านกายภาพที่ถูกนำมาประกอบการวิเคราะห์รายละเอียดในการประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การพิจารณาผังเมืองไม่ว่าในระดับมหภาคหรือในระดับจุลภาคจึงมีความสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาประกอบความเห็นในการประเมิน เพื่อสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการเติบโตของเมืองอย่างมีระเบียบและทันสมัย ทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ให้ความสำคัญกับการวางผังเมือง トラบโดที่ภาครัฐและภาคเอกชนยังไม่สามารถประสานประโยชน์และร่วมมือร่วมกันในการวางผังเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอย่างจริงจัง เอกลักษณ์แห่งท้องถิ่นก็จะหายไปจากสังคม และย่อมก่อให้เกิดวงจรการเก็งกำไรเพื่อหวังเพียงทำราคาในอสังหาริมทรัพย์มากกว่าจะพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นหลักการสำคัญและจำเป็นในการบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนา

ด้านการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจาย ความเจริญไปสู่ภูมิภาค นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงการค้าและการลงทุน ที่เป็นความท้าทายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย ความต้องการและสภาพของจังหวัดภูเก็ตที่มีความแตกต่างจากจังหวัดอื่น การจัดระเบียบชายหาดจึงมีผลกระทบหลักกับกลุ่มนักท่องเที่ยว อาจเกิดปัญหานักท่องเที่ยวไม่ยอมเข้ามาเที่ยวที่ภูเก็ตนี้ก็เป็นผลเสีย

การแก้ปัญหาหรือการจัดระเบียบสถานบันเทิง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง ซึ่งตรงกับ วรรณภา วงษ์วานิช (2546) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวและรายได้จากกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อพัฒนาและขยายเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนก่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

อำนาจในการบริหารและสั่งการ

ผู้ว่าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของทางราชการส่วนกลาง ซึ่งได้รับแต่งตั้งออกไปประจำตามเขตการปกครองในระดับจังหวัด ส่วนนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มาจากการเลือกตั้ง ในส่วนภูมิภาคเพื่อบริหารราชการภายใต้การบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางโดยมีการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดเพราะถือเป็นเพียงการแบ่งอำนาจการปกครองออกมาจากการบริหารส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการบริหารราชการตามหลักการแบ่งอำนาจโดยส่วนกลางแบ่งอำนาจในการบริหารราชการให้แก่ภูมิภาคด้วยความแตกต่างทั้งภูมิประเทศและความหลากหลายทางประชากร ปัญหาความมีเอกภาพและประสิทธิภาพของกลไกในการบริหารจัดการภาครัฐในการดำเนินงานร่วมกันในเชิงบูรณาการ หน่วยงานราชการทั้งหมดที่มาจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น เทศบาล อบต. อบจ. ต่างๆ โดยทั้งสองส่วนยังขาดการบูรณาการร่วมกัน เป็นจุดอ่อนของรัฐในการบริหารด้วยระบบโครงสร้างที่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการทำงานไม่สามารถสนองตอบความต้องการของ

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งตรงกับอาคม ใจแก้ว (2551) กล่าวว่าเห็นได้อย่างชัดเจนว่าภายใต้การปกครองที่มีหลายระดับชั้นนั้น ในด้านของรัฐประศาสนศาสตร์จะเน้นว่าถ้าแผนงาน (Programs) ใดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาท้องถิ่น โดยเฉพาะตลอดถึงเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยมก็ตาม จะต้องให้อยู่ในภาระหน้าที่การรับผิดชอบของหน่วยการปกครองในระดับท้องถิ่น (Local Government) สำหรับปัญหาอื่นๆ ที่มีความสำคัญในระดับชาติก็ให้เป็นภาระความรับผิดชอบของรัฐบาลระดับสูง ซึ่งจะมีผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะในการกำหนดแผนงานเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Wilson and Game, (1998) กล่าวว่า รัฐบาลท้องถิ่น คือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจหลักที่สำคัญ 4 ด้าน คือ (1) การให้บริการสาธารณะ (service Public) (2) การออกกฎระเบียบข้อบังคับ (regulation) (3) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (strategic planning) (4) การส่งเสริมและสนับสนุน (promotion and advocacy) ประชาธิปไตย

การบุกรุกที่ดินสาธารณะ

การเติบโตทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นตัวผลักดันให้เกิดการบุกรุกที่ดิน เอกสารสิทธิในจังหวัดภูเก็ตมีไม่มากในแต่ละปีมีการบุกรุกขยายเขตเพิ่มขึ้นทุกปี ทางออกที่พยายามที่จะขึ้นทะเบียนที่สาธารณะประโยชน์ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดการบุกรุก

ด้านงบประมาณ

จังหวัดภูเก็ตมีประชากรแฝงนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยียนมากมายงบประมาณลงมาน้อย ไม่เพียงพอต่อการบริหารขาดงบในการสร้างสาธารณูปโภคที่เพียงพอ ซึ่งการคำนวณในการจัดสรรงบประมาณใช้หลักเกณฑ์จากจำนวน

ประชากร จังหวัดภูเก็ตสร้างรายได้ให้กับส่วนกลางมหาศาลแต่ทางกลับกันกลับส่งงบประมาณลงมาจังหวัดภูเก็ตไม่มากเท่าที่ควรและซ้ำไม่ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เม็ดเงินมาพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ถนน หนทาง ไฟฟ้า ประปา ไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเมือง ซึ่งตรงกับการศึกษาของ ปรีชาวุฒิ กี่ลั่น (2557) กล่าวว่าเมืองป่าตองสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวนมากและต้องนำรายได้ส่งให้กับส่วนกลาง จากนั้นส่วนกลางจะจัดสรรงบประมาณให้กับเมืองป่าตองซึ่งมีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่เมืองป่าตองนำส่งส่วนกลาง ทำให้การพัฒนาเมืองป่าตองโดยการดำเนินงานโครงการสำคัญๆ เช่น การขุดอุโมงค์ การทำระบบกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น เป็นไปอย่างล่าช้าเนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานจำนวนมาก ทำให้ผู้บริหารเมืองป่าตองต้องมีการจัดสรรและดำเนินการในแผนงานโครงการขนาดใหญ่ที่สำคัญเร่งด่วนก่อน สามารถแบ่งเมืองออกเป็น 2 ลักษณะ คือสภาพความเป็นเมืองที่มีความเจริญและประชากรหนาแน่น (Urban) และเมืองที่มีความเป็นชนบท (Rural) ที่มีวิถีชีวิต และประกอบอาชีพด้านการเกษตร ปัญหาของเมืองทั้ง 2 ลักษณะ จึงมีความแตกต่างทั้งประเภทของปัญหา ความรุนแรง และความจำเป็นของการบริหารการปกครอง

ด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ตก็ได้รับผลกระทบเช่นกันถึงแม้มวลรวมแล้วของรายได้ของประชาชนจะสูงกว่าจังหวัดอื่น แต่เนื่องจากมีประชากรแฝง(ที่อยู่ถาวร)มีสูงถึง 5-6 แสนคนก่อให้เกิดปัญหา ปัญหาอพยพย้ายถิ่น ปัญหาสวัสดิการและสภาพการทำงาน ภาคอุตสาหกรรม ปัญหาความไม่สมดุลในการกระจายรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุเทพ เชาวลิขิต (2536) ที่ศึกษาเรื่อง

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

การบริหารการพัฒนาเมืองพัทยา : รูปแบบที่ควรจะเป็น ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารที่นำมาใช้กับเมืองพัทยานั้นได้นำมาใช้ในลักษณะที่แตกต่างไปจากแนวความคิดเดิมภายใต้ระเบียบการบริหารราชการของไทยที่มีการรวมศูนย์อำนาจไว้ส่วนกลางในด้านกฎระเบียบวิธีการปฏิบัติ การบริหารบุคคลการบริหารการคลังนั้นได้ใช้กฎเกณฑ์เช่นเดียวกับที่ใช้กับเทศบาลทั่วไปของไทยโดยไม่ได้คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของเมืองพัทยาเป็นปัญหาด้านตัวแปรบทย่อยขององค์การ กลุ่มอิทธิพลด้านผลประโยชน์ของจังหวัดภูเก็ตเช่นเดียวกับเมืองพัทยา

ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ปัญหาความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาการเฝ้าระวังอาชญากรรมในชุมชน (Community Violence) เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรุนแรงขึ้นตามที่สาธารณะ บนรถโดยสารประจำทาง สวนสาธารณะ ป้ายรถเมล์บนสะพานลอยข้าม ควรมีการป้องกันปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปสู่การบริหารภูเก็ตเพื่อการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1.) จังหวัดภูเก็ตควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่นั้นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการวางผังเมือง เพื่อให้เกิดการใช้สอยประโยชน์ในที่ดินอย่างคุ้มค่าและตรงกับความต้องการของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ทำให้การจัดโซนนิ่งมีความเหมาะสมกับสภาพสถานการณ์ปัจจุบันของจังหวัดภูเก็ต

2.) จังหวัดภูเก็ต ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จอาจจะให้ภาคเอกชน (Corporation) มาบริหาร เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ เช่น การไฟฟ้า องค์การโทรศัพท์ การรับเรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ เป็นต้น ลดขั้นตอนการทำงานให้มีการตอบสนองความต้องการให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพราะการบริหารงานภาครัฐไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐให้เป็นนักบริการแบบมืออาชีพเพื่อให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วในการเข้าไปให้บริการแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

3.) จังหวัดภูเก็ตควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารจังหวัดภูเก็ตมีการผลักดันรูปแบบและนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารการซึ่งเป็นรูปแบบพิเศษเพื่อการกระจายอำนาจการจัดการเกือบทุกด้านจากส่วนกลางและการจัดการทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และเป็นรูปแบบที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต

4.) ผู้บริหารจังหวัดภูเก็ตควรมีการพัฒนาองค์การให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ภายใต้การบริหารทรัพยากรและงบประมาณของจังหวัดภูเก็ตที่จำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์และคุ้มค่า และรวดเร็ว

5.) จังหวัดภูเก็ตควรเปิดโอกาสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในท้องถิ่นในระดับต่างๆ เจ้าหน้าที่รัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และกฎหมาย เพื่อให้เกิดความรักและความผูกพัน ห่วงแทนต่อจังหวัดภูเก็ตในการจัดระเบียบเมืองท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดภูเก็ต การจัดที่จอดรถและคิวรถตู้ รถตุ๊กตุ๊ก หรือการมี

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

ส่วนร่วมต่อการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี การส่งเสริมด้านความรู้ทางภาษา การสนับสนุนในเรื่องความปลอดภัย การต่อต้านยาเสพติดและภัยอาชญากรรมต่างๆ ทางสังคม เป็นต้น

6.) จังหวัดภูเก็ตควรมีการนำรูปแบบที่เหมาะสมในการบริหารจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพัฒนาที่ได้มาทดลองใช้ว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของจังหวัดภูเก็ตได้และยังพบอีกว่าจังหวัดภูเก็ตมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในการกำหนดรูปแบบในการบริหารจังหวัดภูเก็ตนั้นขึ้นอยู่กับสามประการ นั่นก็คือ

ประการแรกด้านลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันกับจังหวัดอื่นๆ โดย ที่มีความเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะภูเก็ต

ประการที่สองด้านความหลากหลายของประชากร จังหวัดภูเก็ตประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ประกอบไปด้วย คนพื้นเมืองที่อาศัยและทำมาหากินมาหลายชั่วอายุคน มีประวัติศาสตร์ในการผสมกลมกลืนทาง ควรมีการคัดกรอง

ประการที่สามด้านเศรษฐกิจ จังหวัดภูเก็ตมีเศรษฐกิจหลักคือการท่องเที่ยว การบริหารจังหวัดภูเก็ตจึงต้องให้ความทางด้านการเศรษฐกิจให้มาก

ประการที่สี่ หากนำบทเรียนและความสำเร็จจากประเทศหรือเมืองที่ประสบความสำเร็จจากต่างประเทศมาพิจารณาจะเห็นว่าภูเก็ตต้องการปรับตัวในหลายด้านโดยเฉพาะเขตปกครองพิเศษ จังหวัดจัดการตนเอง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เพราะการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ในการบริหาร คนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ กฎหมายและระเบียบต่างๆจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยความคิดเห็นและการยอมรับของประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตใน

การเป็นเขตปกครองพิเศษหรือจังหวัดการปกครองตนเอง

2. ควรมีการศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมของจังหวัดภูเก็ตในด้านต่างๆ เช่น ด้านแผนงานโครงการ ด้านงบประมาณ เพื่อสำหรับการเป็นเขตปกครองพิเศษหรือการปกครองตนเองของจังหวัดภูเก็ต

3. ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ความพร้อมในการดำเนินงานของเมืองท่องเที่ยวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดภูเก็ต ที่พิจารณาจาก ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ และผู้บริหาร

References

- Brillantes, A. (2004). Decentralization imperatives: Lessons from some Asian countries. Journal of International Cooperation Studies, 12(1).
- Ernest W. Burgess ,(2008) The Growth of the City: An Introduction to a Research Project.
- Robson, W. A. (1953). Local government in Encyclopedia of Social Science. New York: The Macmillan.
- Wilson, D. & Game, C. (1998). Local government in the United Kingdom (2nd ed.). London: Macmillan Press.

Translated Thai References

- Chaowalit, S. (1993). Pattaya Development Administration: Model should to be. Thesis of

วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ได้รับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1

- Development Administration Local Administrative Promotion
Doctorate. Faculty of Political and Department. (2012). **Data of Local Administrative Science: Bangkok: Administrative Organization National Institute of Development Number.** Date of searching 1 October, Administration 2014, Access from <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>.
- Deewattanakul, P. (2006). **Bangkok Administration : Study development on appropriate model.** Dissertation of Political and Administrative Science. Graduate College. Bangkok: Suandusit Ratchabhat University.
- Hanyuth, S. (2011). **Appropriate local administration Organization model and Thailand context,** Eastern University Journal. 2nd year vol. 2 July – December, 2012.
- Kanjak, S. (2014). **Pattaya: From living of fisherman to world tourism city** Doctorate dissertation, Thai studied program. Faculty of Humanities and social Science Chonburi: Burapa University.
- Keelin, P. (2014). **Patong Development Administration : Appropriate Model. Political and Administrative Science Doctorate.** Graduate College Phuket : Phuket Ratchabhat University.
- Local Administrative Promotion Department (2009) **Essence of Thai Local.** Bangkok: The Agricultural Co-Operative Federation of Thailand.
- Puangngam, K. (2005). **Thai Local Governance : Principle and new dimension in the future.** Printed 5th . Bangkok : Reasonable man.
- Suwanmongkol, P. (2011). **Decentralization: Idea and experienced from Asia.** Bangkok: Juralongkorn University Library Center.